

CUD:

Czarodziejska Układanka Drummer

Z pomocą poniższej tabeli będziesz potrafić samodzielnie zbudować kilkaset tysięcy poprawnych niemieckich zdań.

Spójrzmy najpierw na najprostszą sprawę: samą odmianę czasownika **finden** przez osoby:

Różne przykładowe osoby	Forma czasownika	Tłumaczenie
ich	finde	znajduję
du	findest	znajdujesz
er Herr Schmitt Dieser Mann Der Hund Mein Onkel Euer Sohn Ihr Partner	findet	znajduje
sie Frau Klein Meine Freundin Deine Mutter Unsere Nachbarin die Katze die ganze Gruppe die Familie	findet	znajduje
es das Kind das Auto das (w znaczeniu: „to“)	findet	znajduje
wir	finden	znajdujemy
ihr	findet	znajdujecie
sie Klara und Anna Tom und Klaus meine Eltern die Polen die Deutschen Leute manche Menschen die Kopfschmerzen	finden	znajdują
Sie	finden	Forma grzecznościowa, gdy zwracamy się <u>bezpośrednio</u> do kogoś i jesteśmy z tym kimś na „Pan/Pani”: Pan, Pani, Państwo, Panie, Panowie znajdują / znajdują

Uwaga!

Czasownik **finden** oznacza „znajdować”, ale także „sądzić coś o kimś/czymś”.

Przypomnijmy sobie także formy czasów przeszłych:

	cz. przeszły Präteritum	cz. przeszły Perfekt
ich	fand	habe gefunden
du	fand(e)st ¹	hast gefunden
er	fand	hat gefunden
sie	fand	hat gefunden
es	fand	hat gefunden
wir	fanden	haben gefunden
ihr	fandet	habt gefunden
sie	fanden	haben gefunden
Sie	fanden	haben gefunden

Czasownik **finden** występuje w różnych konstrukcjach.

1. W sensie dosłownym, czyli znajdowania czegoś (lub nie), np.

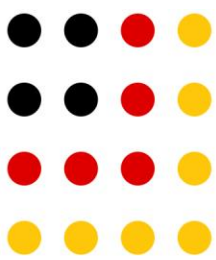
Ich kann meine Schlüssel nicht finden.
Nie mogę znaleźć swoich kluczy.

2. Jako wyrażenie opinii o czymś lub o kimś, np.:

Ich finde es gut. – Uważam, że to dobrze.
Ich finde es nicht so gut. – Uważam, że to niezbyt dobrze.
Er findet das interessant. – On uważa, że to jest ciekawe. On uważa to za ciekawe.
Sie findet das Auto schön. – Ona uważa, że ten samochód jest ładny.

---

¹ W użyciu są obie formy

Wir finden es leicht. – Uważamy, że to jest łatwe / proste albo lekkie.
Sie finden es schwer. Oni uważają, że to jest trudne / ciężkie.

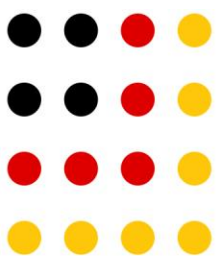
Takie zdania możemy tworzyć również z wieloma innymi przymiotnikami, na przykład:

lecker – smaczne
komisch – dziwne
nicht komisch – nie zabawne
uninteressant – nieciekawe
passend – pasujące, dopasowane, właściwe, odpowiednie
unpassend – niepasujące, niedopasowane, nieodpowiednie, niewłaściwe
idiotisch – idiotyczne
schwer zu glauben – trudne do uwierzenia
eklig – obrzydliwe, okropne, ohydne
gesund – zdrowe
ungesund – niezdrowe
faszinierend – fascynujące
wichtig – ważne
sehr wichtig – bardzo ważne
unwichtig – nieważne
schwierig – trudne
praktisch – praktyczne
unpraktisch – niepraktyczne
spannend – interesujące, ciekawe – w znaczeniu trzymające w napięciu
lustig – wesołe, zabawne
toll – świetne, wspaniałe, super
witzig – dowcipne

Ich finde es hier zu kalt. – Uważam, że jest tutaj za zimno.
Er findet es hier zu laut. – On uważa, że tutaj jest za głośno.
zu heiß – za gorąco
zu laut – za głośno

Ich finde die Wohnung zu klein. – Uważam, że to mieszkanie jest za małe.
Ich finde das Haus zu alt. – Uważam, że ten dom jest za stary.
Ich finde das Regal zu hoch. – Uważam, że ten regał jest za wysoki.
Ich finde den Satz zu einfach. – Uważam, że to zdanie jest za łatwe.
Ich finde das Bild zu modern. – Uważam, że ten obraz jest zbyt nowoczesny.
Ich finde die Hose zu eng. – Uważam, że te spodnie są za ciasne / wąskie.
Ich finde Peter sehr sympathisch. – Uważam, że Piotr jest sympatyczny.

Wyrażając opinię z użyciem **finden** możemy utworzyć prostą konstrukcję bez użycia **dass**, co jest bardzo praktyczne.

Porównajmy:

Ich finde, **dass es** schon zu spät **ist**. Uważam, że jest już za późno.
Ich finde, **es ist** schon zu spät. Uważam, że jest już za późno.

W pierwszym zdaniu użyłam spójnika **dass** i przez to szyk zdania po przecinku znacznie się skomplikował, bo czasownik musi być wtedy na końcu zdania. W takim krótkim zdaniu może nie wygląda to aż tak problematycznie, ale jeśli zdanie będzie długie na trzy linijki i zawierało np. trzy czasowniki (a to się często zdarza), to „ogarnięcie” całości jest już dużo trudniejsze.

W drugim zdaniu nie ma spójnika **dass**, a to zdanie oznacza dokładnie to samo, co pierwsze. Zaletą jest jego przejrzystość i prostota.

W ten sam sposób możemy użyć też innych tego typu konstrukcji, np.:

noch zu früh – jeszcze za wcześnie

viel zu teuer – dużo za drogie

Ich finde, du siehst gut aus. – Uważam, że wyglądasz dobrze.

Ich finde, heute ist es nicht zu kalt. – Uważam, że dzisiaj nie jest zbyt zimno.

I jeszcze kilka praktycznych przykładów, w których oceniamy różne rzeczy:

Ich finde das Essen zu warm. – Uważam/sądzę, że to jedzenie jest za ciepłe.

Ich finde das Wetter zu kalt. – Uważam, że pogoda jest za / zbyt zimna.

Ich finde das Auto zu alt. – Uważam, że ten samochód jest za stary.

Ich finde den Garten zu groß. – Uważam, że ten ogród jest za duży.

Ich finde die Wohnung zu dunkel. – Uważam, że to mieszkanie jest za ciemne.

Ich finde das Zimmer zu unordentlich. – Sądzę, że ten pokój jest zbyt nieuporządkowany.

Ich finde die Wurst zu salzig. – Sądzę, że ta kiełbasa jest za słona.

Ich finde den Kaffee zu stark. – Sądzę, że kawa jest za mocna.

Ich finde den Käse zu weich. – Uważam, że ten ser jest za miękki.

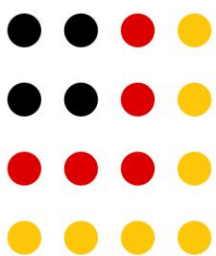
Ich finde das Fleisch zu hart. – Uważam, że mięso jest za twarde.

Ich finde den Urlaub zu teuer. – Uważam, że ten urlop jest za drogi.

Ich finde die Uhr zu klein. – Uważam, że ten zegarek jest za mały.

Pamiętajmy oczywiście, że po **finden** zawsze używamy biernika (**Akkusativ**).

I jeszcze jedna ważna uwaga. W przypadku czasownika finden użytego do wyrażania opinii w przeszłości (uważałam/em...) najczęściej używa się czasu przeszłego prostego (**Präteritum**), czyli **ich fand...**, a nie **ich habe ... gefunden**.

3. W różnych typowych połączeniach z rzeczownikami, najpopularniejsze z nich to:

Abnahme finden – znaleźć zbyt
Abnehmer finden – znaleźć nabywców
Anfang finden – odnaleźć początek
Anschluss finden – nawiązywać kontakty
Anerkennung finden – zdobyć uznanie
Antwort finden – znaleźć odpowiedź
Arbeit finden – znaleźć pracę
Argument finden – znaleźć argument
Asyl finden – znaleźć azyl
Aufmerksamkeit finden – przyciągnąć / zwracać uwagę
Ausgang finden – znaleźć wyjście / wyjazd
Beachtung finden – cieszyć się zainteresowaniem

finden można też całą masę innych rzeczy, najczęściej spotykane z nich to:

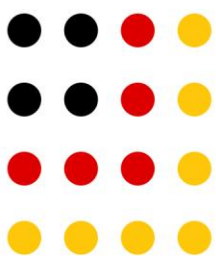
Begründung – uzasadnienie
Beispiel – przykład
Berufung – powołanie
Beweis – dowód
Beziehung – związek
Bibliothek – biblioteka
Bild – obraz
Buch – książka
Datum – data
Eingang – wejście
Einzelheit – szczegół, detal
Ende – koniec
Entscheidung – decyzja
Ergebnis – wynik, rezultat
Erklärung – wyjaśnienie
Fehler – błąd
Form – forma, kształt
Frau – żona
Freunde – przyjaciele
Freund – przyjaciel
Freundin – przyjaciółka
Frieden – pokój, zgoda
(an etwas DAT) Gefallen finden – znaleźć w czymś upodobanie
Gegner/Gegnerin – przeciwnik/ przeciwniczka

Gelegenheit – okazja
Gemeinschaft – wspólnota
Geschmack – smak
Glaube – wiara
Glück – szczęście
Gold – złoto
Grundlage – podstawa
Halt – oparcie
Handy – telefon komórkowy
Haus – dom
Heimat – ojczyzna
Hilfe – pomoc
Hinweis – wskazówka
Hoffnung – nadzieja
Information – informacja
Interesse – zainteresowanie
Internet – internet
Job – praca
Karte – mapa
Kompromiss – kompromis
Kontakt – kontakt
Kraft – siłę
Laden – sklep
Land – kraj
Leben – życie
Leser/Leserin – czytelnik/ czytelniczka
Linie – linia
Loch – dziura
Lösung – rozwiązanie
Lust – ochota
Mann – męża lub mężczyznę
Maß – miara
Material – materiał
Mehrheit – większość
Mieter/ Mieterin – najemca, lokator/lokatorka
Mittel – środek, sposób
Mörder / Mörderin – morderca / morderczyni
Mut finden – znaleźć w sobie odwagę, odważyć się
Natur – natura, przyroda
Opfer – ofiara
Ordnung – porządek
Ort – miejsce
Paar – para
Parkplatz – miejsce do parkowania
Partner / Partnerin – partner / partnerka

Pilz – grzyb
Platz – miejsce, plac
Problem – problem
Publikum – publiczność
Quartier – zakwaterowanie, kwatera
Quelle – źródło
Rat – radę na coś
Rätsel – krzyżówka, zagadka
Rechnung – rachunek, faktura
Reihe – rząd, szereg
Ruhe – spokój
Schlaf – sen
Schlüssel – klucz
Schule – szkoła
Sinn – sens
Spaß – przyjemność, zadowolenie
Spiel – gra, zabawa
Sprache – język
Spur – ślad, trop
Stelle – miejsce, posada
Stellung – pozycja, stanowisko, miejsce pracy
System – system
Täter / Täterin – sprawca / sprawczyni
Termin – termin, wizyta, spotkanie
Thema – temat
Tipp – rada, wskazówka
Tod finden – ponieść śmierć
Übereinstimmung – zgodność
Unterkunft – nocleg
Ursache – przyczyna, powód
Verbindung – połączenie, związek
Vergnügen (an etwas DAT) finden – mieć/znajdować w czymś przyjemność
Verständnis – zrozumienie
(in / bei etwas DAT) Verwendung finden – znaleźć zastosowanie w czymś
Vorschrift – przepis, zarządzenie, zalecenie
Waffe – broń
Wahrheit – prawda
Weg finden – znaleźć drogę
einen Weg finden – znaleźć sposób, wymyśleć
Wir müssen einen Weg finden, wie wir unserer Tante helfen können. – Musimy znaleźć sposób, jak możemy pomóc naszej ciotce.
Ich muss einen Weg finden, um mein Auto zu reparieren. – Muszę znaleźć sposób, żeby naprawić swój samochód.
Wert – wartość
Wohnung – mieszkanie

Wort – słowo

Wurzel – korzeń, pierwiastek (w matematyce)

Zeit – czas

Zimmer – pokój

Zusammenhang – związek, kontekst

Zuspruch finden – cieszyć się wzięciem

Zustimmung – zgoda

nach Hause finden – trafić do domu

den Weg zum Restaurant finden – trafić do restauracji

zu sich selbst finden – opanować się, dojść do siebie

4. Kilka wyjątkowo popularnych wyrażzeń z czasownikiem **finden**:

Wer sucht, der findet. – Szukajcie, a znajdziecie (prysłowie).

Auch ein blindes Huhn findet ein Korn. – Trafiło się jak ślepej kurze ziarno (prysłowie)

Wie findest du das? Co o tym sądzisz?

Das finde ich nicht! – Ja tak nie uważam!

Das finde ich auch! – Też tak sądzę!

Ein Haar in der Suppe finden. – potocznie powiemy: szukać dziury w całym

Najpopularniejsze czasowniki rozdzielnie złożone zawierające **finden** to:

herausfinden – stwierdzać, ustalać

stattfinden – odbywać się – Jedes Jahr in Berlin finden die Internationalen Filmfestspiele „Berlinale“ statt. Każdego roku odbywa się w Berlinie międzynarodowy festiwal filmowy „Berlinale“.

wiederfinden – odnaleźć się – Zum Glück hat sich mein Handy wiedergefunden.

Na szczęście odnalazł / znalazł się mój telefon komórkowy.

vorfinden – zastać, zastać – Als ich nach Hause zurückgekommen bin, habe ich Unordnung vorgefunden. Gdy wróciłam do domu zastałam nieporządek.

I, na koniec, żart wykorzystujący dwuznaczność czasownika **finden**:

Der Kellner zum Gast "Und, wie fanden Sie das Schnitzel?"

Gast: "Rein zufällig, unter dem Salatblatt."

Życzę Wam dużo zabawy przy konstruowaniu różnych zdań, a lektorom języka niemieckiego polecam ten zbiór jako podstawę do ćwiczenia z uczniami różnych połączeń arcyważnego czasownika **finden**.